

สุขภาวะทางปัญญา

สุขภาวะที่สมบูรณ์ของมนุษยชาติ

ประเวศ วะสี

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๖

การประชุมวิชาการระดับชาติ เครือข่ายความรู้สุขภาวะทางปัญญา ครั้งที่ ๑

**“Complete well-being of mankind
Around the world”**

WHO

Health is complete well-being,
physically, mentally, socially, (and spiritually)

สุขภาวะทางกาย, ทางจิต, ทางสังคม และทางปัญญา

สุขภาวะทางปัญญา

= สุขภาวะที่เกิดจากการเข้าถึงความจริงเหนือตัวตน

Spiritual = คุณค่าเหนือวัตถุ

ธรรมาชาติ

๑. ธรรมาชาติที่ปรุงแต่ง (สังขตธรรม)

๒. ธรรมาชาติที่ไม่ปรุงแต่ง (อสังขตธรรม)

คนโบราณ

๑. สัมผัสคุณค่าเหนือวัตถุ

๒. จิตสงบ เกิดความสุขอันเป็นทิพย์

เทพ บรมสัจจะ พระเจ้า

โลกุตตรธรรม

สุขภาวะทางวัตถุ

๑. ตื่น เปลี่ยนแปลงเร็ว

๒. อายุสั้น

๓. โลกไม่มีที่สิ้นสุด

๔. โทสะ

๕. แย่งชิง รุนแรง เหลื่อมล้ำ วิกฤต ไม่ยั่งยืน

วิกฤตอารยธรรมวัตุนิยม

- อายุ ๕๐๐ ปี
- เสียสมดุลทุกมิติ
- ปั่นป่วน วุ่นวาย รุนแรง โกลาหล ไม่ยั่งยืน

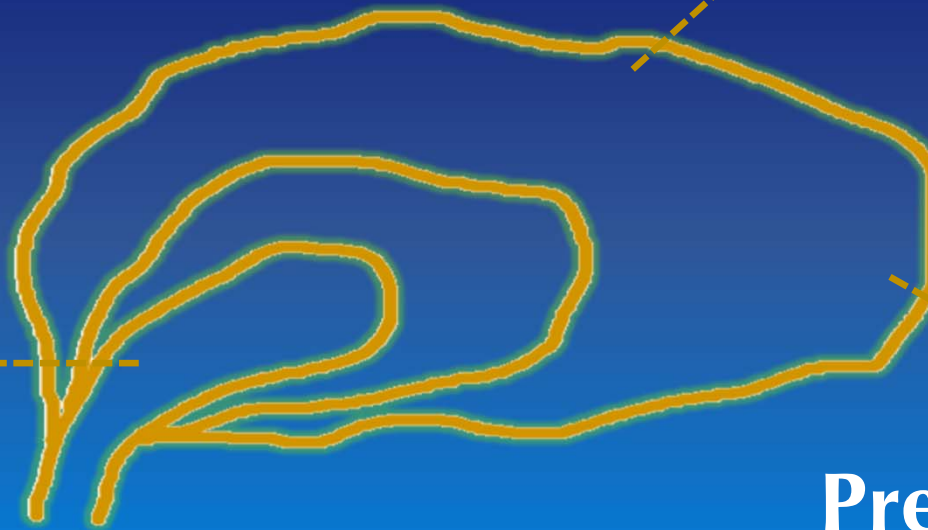
Laslo, Grof, Russell : Consciousness Revolution

Dalai Lama : Spiritual Revolution

**Einstein : A radically new manner
of thinking**

ท่านพุทธทาส : ถอนตัวจากวัตรนิยม

สมองส่วนหลัง

สมองส่วนหน้า

Prefrontal cortex

สุขภาวะทางปัญญา

๑. สุข

๒. งาม

๓. ไม่ตรึงจิต

สิ่งสูงสุด = ความจริง ความดี ความงาม

สุขภาวะทางปัญญา = เข้าถึงสิ่งสูงสุด

IDG

Inner Development Goal

จิตตปัญญา จิตวิวัฒน์

สุขภาวะทางปัญญา นานาวิถี

ธรรมจักรแห่งสุขภาวะทางปัญญา

๑๕ เส้นทาง

๑. เข้าถึงความจริงสูงสุด จิตจักรวาล ความว่าง

๒. สัมผัสธรรมชาติ

๓. ตถตา ความเป็นเช่นนั่นเอง

๔. เมตตา

๕. กรุณา (Compassion)

หัวใจเพื่อเพื่อนมนุษย์

๑๕ เส้นทาง

๒. ภาวนา (Meditation) การเจริญสติ

๓. ทำจิตให้บันเทิง

๔. สัมมาวาจา - สื่อสร้างสรรค์

๕. ไม่เบียดเบียน - กาย วาจา ใจ

๖. ศิลปะ สุนทรียธรรม

๑๕ เส้นทาง

๑๑. การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างมีสติ

๑๒. การทำงานทุกชนิดด้วยจิตรู้

๑๓. ปฏิบัติสัมพันธ์ภาพ - ความเป็นชุมชน

๑๔. ชีวิตตาภิบาล

๑๕. การเรียนรู้ที่ดี - นวัตกรรมการเรียนรู้

จิตตปัญญาศึกษา สุขภาวะทางปัญญา

การเจริญสติ

Mindfulness
Big Trend

มนุษย์จะเจริญสติทั่วโลก

- บุคคลเจริญสติ
- องค์กรเจริญสติ
- ประเทศเจริญสติ

ภาพยนตร์

Thailand, A Mindful Country
Spiritual Economy

ประเทศไทยกับการขับเคลื่อน Spiritual Health ระดับโลก

World Health Assembly

สุขภาพคือทั้งหมด

Health is the whole

ยุคเก่า

ยุคใหม่

พัฒนาแบบแยกส่วน

พัฒนาแบบบูรณาการ

↓
การเสียสมดุล

↓
ดุลยภาพ

↓
ป่วย

↓
สุขภาพดี

↓
ไม่ยั่งยืน

↓
ความยั่งยืน

“Complete well - being of mankind
around the world”

สสส

Heal the World